

Malmö, den 29 december 2022

Miljödepartementet
M2022/01775

Remissvar: Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar

Sysav, Sydskaånes avfallsaktiebolag, tar hand om avfall från hushåll och industri och återvinner så mycket som möjligt till nya resurser som återförs till samhället. Sysav är också ansvarig för insamlingen av avfall i tre av sina ägarkommuner; Kävlinge, Lomma och Svedala. Sysav verkar för att skapa ett samhälle med cirkulära flöden, med en hållbar produktion och konsumtion, och där onödigt avfall inte uppstår.

Sammanfattning

Sysav har tagit del av förslagen i Naturvårdsverkets redovisning "*Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar*".

Sysav främjar en långsiktigt hållbar avfalls- och resurshantering, som en viktig del i samhällets infrastruktur.

Sysav vill se en väl fungerande avfallshantering som bygger på en helhetssyn för både avfallsinsamling och behandling med syfte att minska de negativa konsekvenserna för både människa och miljö.

Sysavs ambition är att till år 2030 bli klimatpositiva genom att bland annat investera i CCS-teknik och därmed avskilja mer koldioxid från luft än vad som tillförs genom den fossila delen i avfallet.

Sysav har tagit del av Avfall Sveriges remissvar och tillstyrker förslaget som helhet, men vill ändå belysa några aspekter av Naturvårdsverkets redovisning särskilt.

Sysavs ställningstaganden

Sysav ställer sig bakom Avfall Sveriges remissvar som helhet, och menar att de förslag som Naturvårdsverket lämnar, förutom avseende regleringen av invasiva främmande arter, **inte** är lämpliga.

Sysav menar att det är miljö och hälsoskyddsaspekterna och den samlade miljö- och samhällsnyttan sned avfallshanteringen som ska vara rådande för när kommunalt ansvar för kommunalt avfall ska gälla.

Sysav menar att ett utvidgat dispensförfarande för använt matfett från restauranger och liknande verksamheter är en mycket bättre lösning och/eller tillämpandet av auktorisation.

Sysav menar att kontorspapper och park- och trädgårdsavfall från verksamheter borde avregleras.

Invasiva främmande arter

Sysav tillstyrker Avfall Sveriges förslag där avfall som utgörs av utgrävd jord som innehåller invasiva främmande arter och som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet ska ligga under kommunalt ansvar.

Sysav vill framföra att det kvarstår många oklarheter kring hur hanteringen från hushållet till behandling/ bortskaftande ska gå till. Företrädesvis menar vi att invasiva främmande arter ska behandlas på plats och att detta är viktigast på lång sikt, både för miljön och för att inte jordmassorna ska uppstå. Förslaget kommer också innebära att kommunerna måste införa en ny renhållningstaxa för omhändertagandet av utgrävd jord som innehåller invasiva främmande arter.

Använt matfett

Sysav har noterat att Avfall Sverige avstyrker förslaget om att matfett undantas från det kommunala ansvaret och pekar på att auktorisation kan vara ett alternativ till dispens avseende insamling av använt matfett från verksamheter.

Sysav tillstyrker Avfall Sveriges förslag om att använt matfett från restauranger/ storkök ska fortsätta ligga inom ramen för kommunalt avfall och inom ramen för kommunens ansvar.

Sysav anser att auktorisation kan vara ett mycket bra alternativ till utvidgad dispens för kommuner som väljer att anlita privata entreprenörer.

Avfall från detaljhandeln

Naturvårdsverket har analyserat tre olika lösningsförslag. Naturvårdsverkets slutsats är att en avgränsad valfrihet avseende kommunalt avfall för detaljhandel är det mest ändamålsenliga. Naturvårdsverket anser att möjligheten bör utformas som en anmälan för registrering av egen hantering av kommunalt avfall och enbart avse verksamheter inom detaljhandeln.

Avfall Sverige menar att detta i praktiken innebär ett skifval där detaljhandel kan välja att låta en privat aktör hantera vissa kommunala avfallsströmmar, men inte andra, och likaså vissa detaljhandlare kan välja kommunen, en annan en privat aktör.

Sysav menar att detta för kommunen innebär svårigheter att planera och göra adekvata investeringar i avfallshanteringen då det kommer råda osäkerhet kring hur många detaljhandlare som ska planeras för. Det finns också en risk för att det blir ökat antal transporter med flera utövare.

Sysav tillstyrker därför Avfall Sveriges förslag om att Naturvårdsverket skulle analyserat en formell avgränsning av kommunens ansvar för kommunalt avfall från detaljhandel.

Sysav tillstyrker också Avfall Sveriges förslag om att en avreglering av avfall från detaljhandeln med fördel kan kompletteras med en kompetensgrund för kommunen att hämta avfall från detaljhandel om ingen privat entreprenör vill hämta avfallet och verksamhetsutövaren efterfrågar kommunal hantering. Detta är särskilt viktigt för de områden där privata aktörer inte gärna verkar.

Utvidgad dispensmöjlighet att föredra framför ett skifval

Sysav anser att skifval är att likställa med "vem som kommer att borttransportera avfallet" vilket inte bygger på en helhetssyn på insamling och behandling av avfallet till gagn för människa och miljö.

Ett skifval kan leda till så kallad "russinplockning", där kommunen blir sist i värdekedjan, får ta ansvar för det avfall som ingen annan vill ta hand om.

Om verksamhetsutövare efterlever kravet på att förebygga avfall samt tillämpliga och kommande utsorteringskrav för bland annat bioavfall och förpackningsavfall, finns det framför allt kvar en restfraktion som i dagsläget inte kan hanteras på något bättre sätt än genom energiåtervinning, i enlighet med avfallshierarkin.

Sysav menar att i första hand ska en tydlig ansvarsavgränsning försöka att finnas, men om så inte kan ske så är ett kommunalt ansvar med en utvidgad dispensmöjlighet lämplig. Då kan kommunen bli utifrån miljö- och klimatnytta välja att bevilja eller inte bevilja densamma.

Övrigt

Sysav har noterat att matavfall från restauranger och storkök, fett från fettavskiljare, kontorspapper, trädgårds- och parkavfall, grovavfall samt kommunalt avfall från sjukhus ej föreslås beröras av förändringar i Naturvårdsverkets utredning.

Sysav tillstyrker med hänvisning till ovan Avfall Sveriges förslag om att avreglera kommunens ansvar för kontorspapper samt för park och trädgårdsavfall från verksamheter.

Malmö 2022-12-29

Malin Dahlroth, vd och koncernchef